

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра економіки та фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки,
управління та інформаційних
технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни професійної підготовки

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

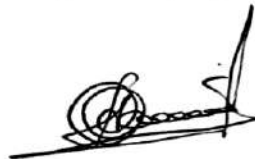
Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою економіки та фінансів
протокол № 1
від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

Укладач: Браславець Олексій Юрійович, кандидат економічних наук

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: *українська*

Статус дисципліни: *обов'язкова*

Передумови вивчення навчальної дисципліни: забезпечує формування вмінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, поглиблює та конкретизує набуті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти базові знання з таких дисциплін як «Фінанси підприємств», «Фінансовий аналіз», «Гроші і кредит», «Бюджетна система», «Інвестування», «Податкова система», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є сукупність фінансових відносин, які використовують розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу на макро- і мікро рівнях.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120 годин (4 кредити ECTS)**.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є оволодіння знаннями щодо основи фінансового менеджменту та управління грошовими потоками та активами на підприємстві; уміння визначати вартість і здійснювати оптимізацію структури капіталу; навички щодо аналізу фінансових звітів; здійснювати моніторинг та діагностику стану фінансової системи та застосовувати інструменти фінансового прогнозування та макрофінансового моделювання.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є ознайомлення із сутністю фінансових відносин та особливості розподілу в них фінансових ресурсів, ознайомлення із теоретичними основами фінансового менеджменту, правильного застосовування методичного інструментарію управління фінансами підприємств, а також поняттями про характер та цілі управління фінансами підприємства, вироблення управлінських рішень в ринкових умовах в Україні.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК4.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК8.	Здатність працювати в міжнародному контексті

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК2.	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання (мікрорівень) та стану фінансових систем на макрорівні.
СК3.	Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення та застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК4.	Здатність використовувати науковий, аналітичний і методичний інструментарій та оцінювати їх дієвість для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК8.	Здатність застосовувати інноваційні підходи, інструменти та технології в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК10.	Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань функціонування сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують до фахівців і нефахівців.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності
ПРН 2	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
ПРН 4	Відшукувати, критично осмислювати та обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПРН 6	Доступно і аргументовано, усно і письмово, представляти результати досліджень фахівцям і нефахівцям, брати участь у фахових дискусіях, в т.ч. в міжнародному середовищі.
ПРН 8	Вміти застосовувати інноваційні підходи, інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.
ПРН 9	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПРН 10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання (мікрорівень) та стану фінансових систем на макрівні.
ПРН 11	Застосовувати поглиблені знання, науковий, аналітичний і методичний інструментарій, в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для обґрунтування та прийняття управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПРН 12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Система забезпечення фінансового менеджменту.	10	2	2			6	8					8
Тема 2. Управління грошовими потоками на підприємстві. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 3. Управління прибутком. Управління активами.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 4. Вартість і оптимізація структури капіталу. Управління інвестиціями.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 5. Управління фінансовими ризиками.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 6. Аналіз фінансових звітів.	10	2	2			6	11		1			10
Тема 7. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 8. Антикризове фінансове управління підприємством	10	2	2			6	11		1			10
Разом за змістовим модулем 1	80	16	16	0	0	48	90	5	7	0	0	78

Змістовий модуль 2.

Тема 9. Фінансова діагностика діяльності підприємства: методи, показники та інструменти аналізу. Моделювання фінансової діяльності підприємства: побудова фінансових моделей та сценаріїв розвитку.	14	2	6			6	10	1	1			8
Тема 10. Оцінювання фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності фінансової політики підприємства. Моніторинг та діагностика стану фінансової системи на макрорівні.	13	1	6			6	10	1	1			8
Тема 11. Інструменти фінансового прогнозування та макрофінансового моделювання. Використання цифрових технологій у фінансовому аналізі та управлінні.	13	1	6			6	10	1	1			8
Разом за змістовим модулем 2	40	4	18	0	0	18	30	3	3	0	0	24
<i>Усього годин</i>	<i>120</i>	<i>20</i>	<i>34</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>66</i>	<i>120</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>102</i>

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту та їх значення. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства. Необхідність і умови ефективності фінансового менеджменту. Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Значення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства для реалізації кінцевих інтересів його власників. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи та засоби фінансового менеджменту.

Тема 2. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ. ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ГРОШЕЙ У ЧАСІ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ

Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі. Фактори, що впливають на зміну вартості грошей у часі. Вплив інфляції на зміну вартості грошей. Ризик і його вплив на зміну вартості грошей. Нарахування простих і складних процентів. Майбутня вартість грошей і її зміст. Поняття компаундування. Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням анuitетів. Використання процентного фактора в розрахунках майбутньої вартості грошей. Теперішня вартість грошей і її зміст. Поняття дисконтування та його застосування. Визначення суми дисконту. Визначення чистого дисконтного доходу. Розрахунок теперішньої вартості анuitетів. Поточна вартість довічної ренти. Використання процентного фактора в розрахунках теперішньої вартості грошей. Урахування фактора часу в розрахунках вартості облігацій та акцій.

Тема 3. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

Зміст і завдання управління загальним прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком. Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку. Зовнішні та внутрішні фактори. Управління формуванням собівартості. Розрахунок граничної виручки і граничних витрат. Аналіз беззбитковості. Розробка цінової політики та її оптимізація на підприємстві. Політика максимізації прибутку підприємств. Операційний леверідж. Управління формуванням прибутку від іншої операційної діяльності. Формування прибутку від фінансових операцій. Сутність і завдання управління розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл загального прибутку. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств. Управління використанням чистого прибутку. Аналіз використання прибутку. Створення резервного фонду. Політика розвитку підприємства з використанням прибутку. Дивідендна політика. Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Методи інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління коштами. Оптимізація залишку коштів підприємства. Джерело формування оборотних активів підприємств та способи забезпечення їх оптимальної структури. Стратегія фінансування оборотних активів: агресивна модель, консервативна модель, компромісна модель. Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами.

Тема 4. ВАРТІСТЬ І ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ.

Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу. Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю. Вартість капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позик. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу. Фінансовий ліверідж. Ефект фінансового леверіджу. Структура капіталу. Факторії, що впливають на структуру капіталу. Управління структурою капіталу. Оптимізація структури капіталу. Політика підприємства щодо структури капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст і завдання управління інвестиціями. Види інвестицій. Формування інвестиційної політики. Форми реальних інвестицій і особливості управління ними. Капітальні вкладення. Види інвестиційних проектів і вимоги до їх розробки. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. Окупність капітальних вкладень та її розрахунок. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємств. Управління реалізацією реальних інвестиційних проектів. Порядок розробки бюджету капітальних вкладень. Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. Амортизаційна політика підприємства. Використання прибутку. Інструменти довготермінового фінансування інвестицій. Визначення оптимальної структури джерел фінансування капіталовкладень. Прогнозування джерел. Фінансова інвестиційна діяльність підприємства. Управління фінансовими інвестиціями. Вкладання коштів у цінні папери. Розміщення коштів на депозитних рахунках. Портфель фінансових вкладень та принципи його формування. Методи оцінки інвестиційного портфеля з урахуванням.

Тема 5. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Економічна сутність фінансових ризиків та їх класифікація. Основні види фінансових ризиків: валютний, депозитний, процентний, інфляційний, інвестиційний, кредитний. Факторії, які впливають на рівень фінансових ризиків. Визначення рівня ризику і його впливу на фінансовий стан підприємства та його прибутковість. Зміст управління фінансовими ризиками. Процес їх прогнозування та нейтралізації у фінансовій діяльності підприємств. Методи розрахунку ризиків. Економіко-статистичні методи оцінки рівня ризиків. Експертні методи оцінки. Аналогові методи оцінки. Премія за ризик та порядок її визначення. Способи уникнення та нейтралізації фінансових ризиків. Страхування ризиків. Використання механізмів диверсифікації.

Тема 6. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ

Призначення й види фінансових звітів. Методи оцінки фінансових звітів. Склад, характеристика та зміст фінансової звітності підприємства згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Зміст і завдання аналізу фінансових звітів. Бухгалтерський баланс і його значення для аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз динаміки і структури активу та пасиву балансу. Аналіз звіту про прибутки (збитки) підприємства. Аналіз звіту про рух коштів. Критерії і методика оцінки незадовільної структури балансу підприємств. Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінки. Аналіз економічного потенціалу підприємства. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка ліквідності балансу підприємства. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства і їх оцінка. Показники ринкової ділової активності підприємства. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства.

Тема 7. ВНУТРІШНЬОФІРМОВЕ ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ

Фінансове прогнозування та планування в системі фінансового менеджменту. Цілі й завдання внутрішньофінансового фінансового прогнозування та планування. Методи фінансового прогнозування та планування. Бюджетування та його сутність. Види бюджетів. Складання бюджетів (кошторисів). Методика розрахунку основних фінансових показників бюджетів. Оперативне фінансове планування як основа внутрішньофінансового фінансового контролю.

Тема 8. АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Зміст та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система випереджального реагування на загрозу банкрутства і комплекс запобіжних заходів. Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління. Досудова санація. Санація з рішення арбітражного суду. Менеджмент санації підприємства, його функції та завдання. Методи фінансування санації підприємства. Управління залученням зовнішніх фінансових джерел та внутрішніми джерелами фінансування. Реструктуризація в системі антикризового фінансового управління підприємством. Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств.

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 9. ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДИ, ПОКАЗНИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АНАЛІЗУ. МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ПОБУДОВА ФІНАНСОВИХ МОДЕЛЕЙ ТА СЦЕНАРІЇВ РОЗВИТКУ.

Сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, оцінка рівня фінансової стабільності та прибутковості. Основні методи діагностики: горизонтальний, вертикальний, трендовий, порівняльний аналіз, метод фінансових коефіцієнтів. Ключові показники включають ліквідність, платоспроможність, рентабельність, ділову активність та оборотність капіталу. Інструменти аналізу: Excel, Power BI, FinExpert, SPSS, системи фінансового моніторингу ERP-класу. Моделювання фінансової діяльності передбачає створення прогнозних моделей доходів, витрат і грошових потоків. Сценарний підхід дозволяє оцінити наслідки різних управлінських рішень та макроекономічних умов (оптимістичний, песимістичний, базовий сценарії).

ТЕМА 10. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ, ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА. МОНІТОРИНГ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ НА МАКРОРІВНІ.

Фінансова стійкість характеризує здатність підприємства підтримувати рівновагу між власним і позиковим капіталом. Платоспроможність визначається можливістю підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Ефективність фінансової політики оцінюється за показниками рентабельності, структури капіталу, ліквідності та фінансового важеля. Моніторинг фінансової системи на макrorівні охоплює аналіз державного боргу, дефіциту бюджету, рівня інфляції та валютного курсу. Для оцінки використовується індекс фінансової стабільності, макрофінансові баланси, звіти НБУ, МВФ та Світового банку. Своєчасна діагностика забезпечує попередження кризових явищ та розробку антикризових заходів.

ТЕМА 11. ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОГО ПРОГНОЗУВАННЯ ТА МАКРОФІНАНСОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІНАНСОВОМУ АНАЛІЗІ ТА УПРАВЛІННІ.

Фінансове прогнозування передбачає оцінку майбутніх доходів, витрат, інвестицій і грошових потоків підприємства. До основних інструментів належать регресійний аналіз, метод сценаріїв, трендові моделі, машинне навчання та економетричні моделі. Макрофінансове моделювання використовується для оцінки впливу монетарної та фіскальної політики на економічну динаміку. Цифрові технології (Big Data, штучний інтелект, блокчейн, аналітичні

платформи) підвищують точність прогнозів і швидкість обробки даних. Системи Power BI, Python, R, Tableau застосовуються для інтерактивного фінансового аналізу та візуалізації даних. Використання цифрових рішень забезпечує оперативність, прозорість і обґрунтованість управлінських рішень у фінансовій сфері.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Система забезпечення фінансового менеджменту.	2	
2	Тема 2. Управління грошовими потоками на підприємстві. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	2	1
3	Тема 3. Управління прибутком. Управління активами.	2	1
4	Тема 4. Вартість і оптимізація структури капіталу. Управління інвестиціями.	2	1
5	Тема 5. Управління фінансовими ризиками.	2	1
6	Тема 6. Аналіз фінансових звітів.	2	
7	Тема 7. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	2	1
8	Тема 8. Антикризове фінансове управління підприємством	2	
9	Тема 9. Фінансова діагностика діяльності підприємства: методи, показники та інструменти аналізу. Моделювання фінансової діяльності підприємства: побудова фінансових моделей та сценаріїв розвитку.	2	1
10	Тема 10. Оцінювання фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності фінансової політики підприємства. Моніторинг та діагностика стану фінансової системи на макрорівні.	1	1
11	Тема 11. Інструменти фінансового прогнозування та макрофінансового моделювання. Використання цифрових технологій у фінансовому аналізі та управлінні.	1	1
Усього годин		20	8

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Система забезпечення фінансового менеджменту.	2	
2	Тема 2. Управління грошовими потоками на підприємстві. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	2	1
3	Тема 3. Управління прибутком. Управління активами.	2	1
4	Тема 4. Вартість і оптимізація структури капіталу. Управління інвестиціями.	2	1

5	Тема 5. Управління фінансовими ризиками.	2	1
6	Тема 6. Аналіз фінансових звітів.	2	1
7	Тема 7. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	2	1
8	Тема 8. Антикризове фінансове управління підприємством	2	1
9	Тема 9. Фінансова діагностика діяльності підприємства: методи, показники та інструменти аналізу. Моделювання фінансової діяльності підприємства: побудова фінансових моделей та сценаріїв розвитку.	6	1
10	Тема 10. Оцінювання фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності фінансової політики підприємства. Моніторинг та діагностика стану фінансової системи на макрорівні.	6	1
11	Тема 11. Інструменти фінансового прогнозування та макрофінансового моделювання. Використання цифрових технологій у фінансовому аналізі та управлінні.	6	1
Усього годин		34	10

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Система забезпечення фінансового менеджменту.	6	8
2	Тема 2. Управління грошовими потоками на підприємстві. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	6	10
3	Тема 3. Управління прибутком. Управління активами.	6	10
4	Тема 4. Вартість і оптимізація структури капіталу. Управління інвестиціями.	6	10
5	Тема 5. Управління фінансовими ризиками.	6	10
6	Тема 6. Аналіз фінансових звітів.	6	10

7	Тема 7. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	6	10
8	Тема 8. Антикризове фінансове управління підприємством	6	10
9	Тема 9. Фінансова діагностика діяльності підприємства: методи, показники та інструменти аналізу. Моделювання фінансової діяльності підприємства: побудова фінансових моделей та сценаріїв розвитку.	6	8
10	Тема 10. Оцінювання фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності фінансової політики підприємства. Моніторинг та діагностика стану фінансової системи на макрорівні.	6	8
11	Тема 11. Інструменти фінансового прогнозування та макрофінансового моделювання. Використання цифрових технологій у фінансовому аналізі та управлінні.	6	8
Усього годин		66	102

11.Завдання для самостійної роботи

Дисципліна спрямована на формування у студентів цілісного розуміння механізмів і стратегій фінансового менеджменту підприємства, заснованих на поєднанні теоретичних знань і практичних навичок фінансового аналізу, прогнозування та управління ризиками. Вона розкриває сутність і взаємозв'язок стратегії та тактики фінансового управління, методи оцінювання ефективності фінансової політики, інструменти аналізу грошових потоків, прибутку, капіталу та інвестицій.

В основі дисципліни — вивчення фінансової звітності як ключового джерела управлінської інформації, аналіз її користувачів і впровадження новітніх стандартів звітності, що підвищують прозорість і достовірність прийняття рішень. Значна увага приділяється управлінню грошовими потоками, їх кількісній оцінці, дисконтуванню та компаундуванню, що дозволяє моделювати фінансові сценарії розвитку підприємства.

У межах дисципліни розглядаються підходи до управління прибутком і капіталом, включно з дивідендною політикою, капіталізацією прибутку, оптимізацією структури капіталу та оцінкою вартості його складових. Вивчаються методи управління реальними та фінансовими інвестиціями, формування портфеля активів, а також прийняття управлінських рішень в умовах ризику й невизначеності.

Окремий блок дисципліни присвячено фінансовому прогнозуванню, бюджетуванню та стратегічному плануванню, що забезпечує стабільність і розвиток підприємства. Студенти оволодівають інструментами моніторингу фінансового стану, оцінювання ефективності фінансової політики, а також методами антикризового фінансового менеджменту, спрямованими на нейтралізацію й уникнення ризиків.

Особливу увагу приділено використанню цифрових технологій у фінансовому управлінні — застосуванню програмних засобів для моделювання грошових потоків, аналізу фінансових даних і підтримки прийняття рішень.

Самостійна робота здобувачів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Сутність, мета і задачі фінансового менеджменту.
2. Функції і механізм фінансового менеджменту.
3. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту.
4. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.
5. Поняття грошових потоків підприємства та їх класифікація.

6. Принципи управління грошовими потоками підприємства.
7. Управління грошовими потоками від операційної діяльності.
8. Управління грошовими потоками від інвестиційної і фінансової діяльності.
9. Управління грошовими потоками за допомогою платіжного календаря.
10. Економічна сутність прибутку підприємства та його види.
11. Управління формуванням прибутку підприємства.
12. Управління розподілом прибутку підприємства.
13. Об'єктивна необхідність визначення вартості грошей у часі.
14. Нарахування простих відсотків.
15. Розрахунок майбутньої вартості грошового потоку методом компаундування.
16. Розрахунок теперішньої вартості грошового потоку методом дисконтування.
17. Завдання управління активами підприємства
18. Тактика формування оборотних активів та стратегії їх фінансування
19. Фінансове управління товарно-матеріальними запасами
20. Управління грошовими активами
21. Управління дебіторською заборгованістю
22. Особливості управління необоротними активами
23. Економічна сутність капіталу
24. Особливості формування власного і позикового капіталу
25. Визначення вартості капіталу
26. Взаємодія фінансового і операційного важелів
27. Управління структурою капіталу
28. Сутність та форми інвестицій
29. Принципи розробки інвестиційної політики
30. Особливості управління реальними інвестиціями
31. Особливості управління фінансовими інвестиціями
32. Сутність та види фінансових ризиків
33. Мета та принципи ризик-менеджменту
34. Методи оцінки фінансових ризиків
35. Методи нейтралізації фінансових ризиків
36. Інформаційне забезпечення та методи оцінки фінансового стану підприємств.
37. Оцінка майнового стану підприємства.
38. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
39. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.
40. Оцінка прибутковості підприємства.
41. Оцінка ділової активності підприємства.
42. Завдання та методи фінансового планування і прогнозування.
43. Система фінансових планів підприємства.
44. Сутність та особливості бюджетування внутрішніх підрозділів підприємства.
45. Розробка бюджетів структурних підрозділів підприємства.
46. Сутність та принципи антикризового фінансового менеджменту.
47. Методи діагностики банкрутства.
48. Правове та організаційне забезпечення санаційних і ліквідаційних процедур.
49. Форми і джерела фінансової санації.

13. Методи навчання

Методи навчання на практичних заняттях: практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: усного та письмового опитування, доповідей, тестування, вирішення завдань, написання рефератів, виконання індивідуальних завдань тощо.
- для підсумкового контролю у вигляді екзамену у формі усної або письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення практичних завдань, тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Фінансовий менеджмент» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль							Змістовий модуль 2			Самостійна робота			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				T11
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	10	40	100

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Фінансовий менеджмент» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Вахович І. М. (2023) Фінансовий менеджмент: магістерський курс : навч. посіб. 3-тє вид., змінєне і доп. Луцьк : Надстир'я, 640 с
2. Верланов Ю. Ю. (2021) Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Вид. 2-ге. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 336 с.
3. Єрохін С.А., Браславець О.Ю., Шупік Є.О. (2022) Мале підприємництво у контексті принципу субсидіарності: до питання розподілу фінансових повноважень та фіскального тягара/ Актуальні проблеми економіки. №2-3.-С. 80-92

4. Овечкіна О.А., Храпкіна В.В., Браславець О.Ю. (2022) Теоретичні основи дослідження податкової поведінки держави як інституціонального макроекономічного суб'єкта/ О.А. Овечкіна, В.В. Храпкіна, О.Ю. Браславець//Наукові інновації та передові технології. № 9 (11). С. 346- 358

5. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. (2022) Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського,. 214 с

6. Шевченко Н. В., Мельник С. І. (2022) Фінансовий менеджмент: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ,. 224 с

7. Фінансовий менеджмент (2025): конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освітньою програмою «Економіка і бізнес» спец. 051 «Економіка» / КПП ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: С. О. Тульчинська. – Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 130 с.

Допоміжна

1. Непочатенко, О. О., & Пташник, С. А. (2021). Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. *Ефективна економіка*, (8), 75-80.

2. Заїчко, І., & Богріновцева, Л. (2022). Фінансовий менеджмент в системі забезпечення діяльності збутових підприємств. *Економіка та суспільство*, (45).

3. Нікольчук, Ю. (2024). Фінансовий менеджмент під час війни. *Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут*, 2, 215-222.

4. Нестерова, С. (2019). Фінансовий менеджмент: практикум. К.: Кондор.

5. Антипенко, Н. В., Веденіна, Ю. Ю., Гнатенко, І. А., & Пархоменко, О. П. (2021). Фінансовий менеджмент ресурсозбереження інноваційно орієнтованих підприємств у контексті антикризової стратегії розвитку. *Агросвіт*, (23), 10-16.

6. Захарова, Н. (2023). Фінансовий менеджмент та його особливості в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*, (4 (26)), 38-47.

7. Коваль, Н. О., Ткачук, Л. М., & Панасенко, І. (2024). Стратегії фінансового менеджменту в умовах непередбачених коливань фінансового ринку. *Економіка та суспільство*. Вип. 62.

8. Алескерова, Ю. В., & Онуфрієць, Т. С. (2019). Фінансовий менеджмент страхових компаній. *Інфраструктура ринку: електрон. наук.-практ. журн.-2019.-Вип. 28.-С. 304-307*.

9. Kovalchuk, V. G., & Cherkashina, A. O. (2020). Антикризовий фінансовий менеджмент на сучасних підприємствах. *Economics and Law*, (1 (56)), 80-86.

10. Педченко, Н. С., Лапечук, О. А., Нестуля, Ю. О., Нестуля, В. О., & Педченко, М. Г. (2024). Обґрунтування необхідності побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки та її значення у системі фінансового менеджменту підприємства в умовах війни. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*, (3 (113)), 59-66.

11. Янковська, Л. А., Піхоцька, О. М., Кошовий, Б. П., & Стецяк, О. Б. (2022). Теоретичні засади організації фінансового менеджменту на підприємстві крізь призму інтердисциплінарного підходу. *Академічні візії*, (13).

12. Кнейслер, О., Квасовський, О., & Костецький, В. (2024). Концептуалізація трансфертного ціноутворення як мультифункціонального інструменту фінансового менеджменту складно організованих та інтегрованих підприємницьких структур. *Світ фінансів*, (1 (78)), 08-26.

13. Решетник, Н., Насікан, Н., Клименко, О., Світлична, К., & Суслова, Т. (2021). Стратегічний фінансовий менеджмент в діяльності корпорацій. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 2(37), 134-141.

Інтернет ресурси

1. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>

2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» (на сайті Верховної Ради). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

3. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). URL: <https://www.fg.gov.ua/>

4. Незалежна асоціація банків України (НАБУ). URL: <https://nabu.ua/>

5. Bank for International Settlements (BIS) / Банк міжнародних розрахунків.
URL: <https://www.bis.org/>
6. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
7. International Monetary Fund (IMF) / Міжнародний валютний фонд (представництво в Україні). URL: <https://www.imf.org/uk-UA/Countries/UKR>
8. Портал «Мінфін» (Розділ «Банки»). URL: <https://minfin.com.ua/ua/banks/>
9. Інформаційне агентство «Financial Club». URL: <https://finclub.net/>
10. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (НБУВ). URL: <http://nbuv.gov.ua/>